

Василинчук В.І., доктор юридичних наук, професор Національної академії внутрішніх справ

ЕКОНОМІЧНИЙ АНАЛІЗ ЯК ОДНА ЗІ СКЛАДОВИХ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ПРОФІЛАКТИКИ ЗЛОЧИНІВ У СФЕРІ ЕКОНОМІКИ

До компетенції Департаменту захисту економіки Національної поліції України віднесено виявлення 86 складів злочинів економічної направленості в 65 галузях та сферах економіки, основними з яких є запобігання розкраданням державних коштів, викриття злочинів в найбільш вразливих для злочинних посягань галузях економіки, таких як паливно- енергетичний та агропромисловий комплекси, надрокористування, земельні відносини, зовнішньоекономічна та банківська діяльність, протидія кримінальній і адміністративній корупції.

Враховуючи сучасний стан розвитку оперативних підрозділів Національної поліції України у оперативно-розшуковій профілактиці злочинів у сфері економіки стає актуальним питання впровадження системи аналізу ризиками та системи економічного аналізу де на нашу думку було б доцільно:

1. **Вжити комплекс заходів щодо нормативно-правового врегулювання впровадження систем** економічного аналізу та аналізу ризиками, а саме: а) розробити концептуальні підходи впровадження систем економічного аналізу та аналізу ризиків в службову діяльність оперативних підрозділів Національної поліції України (далі - НПУ); б) на підставі Концепції розробити Програму впровадження систем економічного аналізу та аналізу ризиків; в) провести аналіз існуючої нормативної бази, яка регламентує оперативно-розшукову та інформаційно-аналітичну діяльність. На його підставі визначити перелік нормативно-правових актів, які регулюватимуть функціонування підрозділів економічного аналізу та внести до них відповідні зміни (доповнення), а вразі необхідності опрацювати нові зокрема розробити методичку (інструкцію) з аналізу ризиків. У подальшому доцільно розробити і впровадити: а) інформаційну модель (систему збору, обробки та розподілу інформації на всіх рівнях управління); б) механізм

функціонування мережі аналізу ризиків, довідкової та статистичної інформації; в) загальнодержавний профіль ризиків. При цьому, доцільно поєднати зусилля компетентних державних органів, неурядових та міжнародних організацій. Як варіант, - доцільно розглянути можливості участі оперативних підрозділів НПУ в організації діяльності контактних аналітичних центрів.

На нашу думку, такий профіль ризику доцільно оновлювати щорічно і використовувати в якості актуальної інформації про основні події у протидії злочинам у сфері економіки, а також одного з інструментів для розробки напрямів державної політики у цій сфері.

2. Провести організаційні зміни в інформаційно-аналітичній вертикалі, а саме: а) на початковому етапі створити цілісну вертикаль економічного аналізу та аналізу ризиків в оперативних підрозділах НПУ; б) необхідно забезпечити чітке визначення статусу, порядку підпорядкованості, функцій і повноважень, відповідність структури рівню та обсягу завдань. Загальним завданням у рамках створення як системи аналізу ризиків, так і для системи економічного аналізу, є організація інформаційного співробітництва на відомчому, міжвідомчому та міжнародному рівнях.

3. Вжити заходів щодо організації підготовки офіцерів-аналітиків, їх підбору та кадрового супроводу. При цьому, доцільно враховувати, що системи підбору, підготовки, підвищення професійного рівня та кадрового супроводу аналітиків повинна ґрунтуватися на пріоритетному комплектуванні аналітичних підрозділів кадрами, які за рівнем професійної підготовки, досвіду служби та інтелектуальними здібностями здатні провадити аналіз ризиків, стратегічний та кримінальний аналіз а також виконувати інші завдання з інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності

оперативних підрозділів НПУ.

Основними з них доцільно визначити підготовку персоналу. Для чого доцільно: визначити критерії відбору, а також методика оцінки професійних, психологічних, інтелектуальних здібностей кандидатів на посади аналітиків.

4. **Удосконалити систему обміну інформацією у сфері протидії злочинам, у сфері економіки** на національному та міжнародному рівні.

5. **Удосконалити матеріально-технічне забезпечення підрозділів економічного аналізу та аналізу ризиків.** Створення робочого місця аналітика вимагає вирішення багатьох організаційних питань, пов'язаних з методичним, технічним, програмним та інформаційним забезпеченням.

Підсумовуючи вищесказане слід зазначити що, з метою впровадження системи нових підходів до інформаційно-аналітичного забезпечення протидії злочинам у сфері економіки, а саме створення власних систем економічного аналізу та аналізу ризиків в діяльності підрозділів захисту економіки Національної поліції України було б доцільно: а) вжити комплекс заходів щодо нормативно-правового врегулювання впровадження систем економічного аналізу та аналізу ризиками; б) провести організаційні зміни в інформаційно-аналітичній вертикалі; в) вжити заходів щодо організації підготовки офіцерів-аналітиків, їх підбору та кадрового супроводу; г) удосконалити систему обміну інформацією у протидії злочинам у сфері економіки; д) удосконалити матеріально-технічне забезпечення підрозділів економічного аналізу та аналізу ризиків.